Թիւ 142 — 16 / 28 ՄԱՅԻՍ 1897 — 26 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1314 — ՈՒՐԲԱԹ

غزتهسی ادارهخانهسنه (ماسیس) ...

Նամակ կամ որ եւ իցէ զրուածիւն պէտք է ուղղի Առ Խմբագրութիւն

ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԳՐՈՑ

Կ. ՊՈԼԻՍ ՂԱԼԱԹԻԱ, Համտի Բաշա խան Օամ. Նախկին Պանքայի փողոց, Թիւ 2

Direction du Journal "MASSIS"
Galata, CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues aux Bureaux du journal

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դրկն. արձ.	75
» »	Վեցամսեայ	» »	40
Դաւառներու »	Տարեկան	» »	100
» »	Վեցամսեայ	» »	50
» »	Եռամսեայ	» »	25
Օտար երկրի »	Տարեկան	ֆրանք	[illegible]
Ռուսիոյ »	»	ռուբլի	10

Դրամի փոխարէն փոսթայի փուլ կընդունուի։ 115 զրուշի փուլը 100 զրուշի հաշուով։

10 ՓԱՐԱ ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ 10 ՓԱՐԱ

ԹԻՒ 21 ԱՒԵՏԱԲԵՐԸ

Երկու բան մեր ուշադրութիւնը գրաւեց Աւետաբերի այս թիւին մէջ. «Ներսէս Շնորհալիի մէկ աղօթքը» և «Աւետարանն ու Հաւատորիկը»։

Ներսէս Շնորհալիի այդ աղօթքը զոր գտնէ մենք գաւառացիներս, գրեթէ առանց բացառութեան, գոյ գիտենք. որ մեր մանկութեան օրերու ամէնէն հաճելի ամէնէն սրտաբուխ աղօթքը եղած է. աղօթք մը զոր մեր մայրերը կէս գիշերին մեր օրորոցին քով արտասանած են ու արցունքի հեղեղի մէջ սփոփուած իրենց մայրական ու կնոջական տառապանքներէն. աղօթք մը զոր մեր հայրերը ամէն օր քնանալէ առաջ, առանձին կամ հաւաքաբար տեսակ մը մեղմ ,ներդաշնակ եւեէջով կ'երգեն, օրուան մը ամբողջ յոգնութիւններէն սփոփուելու և գիշերուան մը համար ալ երկնքի հսկողութիւնը խնդրելու։ Այս աղօթքը, Հաւատով Խոսովենմը, Աւետաբերի մէջ սահուն ու անուշ աշխարհաբարի վերածուած է, գաւառացի հայ—բողոքական ուսուցչի մը ձեռքով։ Անակնկալ մը չէ այս սակայն։ Մենք ուրիշ անգամ առիթ ունեցած ենք նոյն իսկ բողոքական եկեղեցիին մէջ Շնորհալիի «Առաւօտ Լուսոյն երգուած տեսնելու։ Մեծ հայրապետին այս երգերն ու աղօթքները որ մեր եկեղեցական բանաստեղծութեան թերևս ամէնաբնութիւր մասը կը կազմեն. գնահատուած են այն սակաւաթիւ հայ բողոքականներէն որոնք կրցած են բնաղանցութեան մէջ ալ թեւեցնել. ներդաշնակը փնտռել ու գտնել։ Այն ճոխ երևակայութիւնը, զգացումներու ծայրայեղ փափկութիւնը, անուշ և յուզիչ մելամաղձութիւնը, յետոյ կեանքը, չարժումը, լոյսն ու արևը զոր Շնորհալին այնքան ներդաշնակօրէն քով քովի բերած է իր այս աղօթքներուն ու տաղերուն մէջ, այնքան բնական են հայ մտքին, հայ սրտին, հայ հոգիին, որ ժողովուրդը դարերու ընթացքին մէջ պահեց զայն իր երգիկին տակ. այնքան թարմ, այնքան հարազատ, ինչպէս զգացած էր Շնորհալին, ինչպէս հիւրընկալած էր զայն անոր օրով ապրող հայ ժողովուրդը։

Մեր նոր զրականութեան մէջ դեղեցկագիտութեան ճաշակը չէ զարգացած, ինչպէս մեր՝ նոյնպէս մեր բողոքական եղբայրներու մէջ։ Եթէ ոչ մեր եկեղեցիին շատ մը երգերը, շարականներն ու աղօթքները ոչ միայն պիտի հիւրընկալուէին իրենց անարուեստ ու հոգերուխ բնաղանցութեան համար, որու մէջ այնքան նրբացած, բայց մաքուր ու միամիտ ոգեպաշտութիւն (spiritualité) մը կայ, այլ իբրև գրական բանաստեղծական ընտիր կտորներ, ուր զգայումը բառերու մէջէն կը ճառագայթէ ինչպէս արևի ճաճանչները տարտղնած ամպերու մէջէն։ Թող խոստովանին մեր բողոքական եղբայրները որ իրենց թարգմանածոյ ու հետևողութեամբ շինուած կրօնական երգերը, չունին այն տաք շունչը, յուզիչ շեշտը որ մեր եկեղեցական երգերուն յատուկ են և որոնք արևելեան երաժշտութեան շնորհիւ կարծես անբմբռնելի մարմին մը կը հագնին հոգևորապէս շարժելու և ներգործելու համար։

Ամէն պարագայի մէջ սկսուած լաւ ճամբայ մըն է այս, զոր կը յուսանք թէ հայ բողոքական երիտասարդութիւնը միշտ առաջ պիտի տանի։

* * *

Հաւատորիկը, որու վրայ կը խօսի Աւետաբերի թղթակիցը, Մուշէն երկու ժամ հեռու գեղ մըն է, Առաքելոց վանքին տակ, լեռներու գիրկը։ Այս ազնիւ գեղացիները, իրենց դրացի Արախցիներու և Բերդակցիներու հետ դեռ կը պահեն հայ գեղացիի այն դրոշմը որ յատուկ է լեռնոտ Խոյթի, Շատախի ու Գաւառի բնակիչներուն։ Նուազ երկրագործ, բայց աւելի հովիւ են։ Ասոնց բողոքականութեան յարիլը հոգեբանական մեծ նշանակութիւն ունի մեզի համար։ Հայ միտքը հոն իր նախնական պարզութեան մէջ էր. այդ պարզ միտքը ինչպէ՞ս այնքան շուտով ընտելացաւ բողոքական մտածումներու և բնաղանցութեան։ Դիտելու է որ Առաքելոց վանքը, հոն իր քովը է և գեղացիները առիթ ունեցած էին տեսնելու մեր միաբան—վարդապետներու վարքն ու բարքը... Ամէնէն աւելի անկեղծ ու անմեղ հոգիներն է որ կըմբռնտանան կրօնաւորներու դայթակղելի կարգ ու սարքի մը դէմ, ու այս պատճառ կըլլայ զիրենք ուղղակի մղելու ուրիշ եկեղեցիի մը դիրկը, ուր պաշտօնեաները աւելի մաքուր են, ուր գործերը քարոզուածին կը համապատասխանեն։

Սակայն Հաւատորիկի վրայ խօսելով մեր նպատակը ուրիշ կէտի մը վրայ ծանրանալ է։ Թղթակիցը անմեղուն բողոք մը կ'արձակէ միսիոնարին դէմ որ լքած է գիւղին վարժարանը։ Այդ գեղի հայ բողոքական եկեղեցին յայտնի է որ Բաղէշի միսիոնարութեան կը պատկանի։ Եթէ Բաղէշի միսիոնարութիւնը աւելի կարևոր ու ծանր հոգեր ընդգրկած ըլլալուն համար այս գեղը երեսի վրայ կը թողու, գոնէ ներկայ դրամական դժուարին պայմաններուն մէջ չի կրնար արդարանալ։ Եթէ Հաւատորիկցին նիւթական վիճակը ներէր, անշուշտ իր սեփական ուժերով պիտի ջանար իր վարժարանը պահել. բայց այսօր չմեղադրուելու պատճառներ ունի. ուստի գոնէ մէկ երկու տարի ալ միսիոնարութեան սրտի պարտքն է գեղի դպրոցը բաց պահել, մինչև որ գեղացին վարժուի սա գաղափարին թէ, իր դպրոցը իր ուժովը պէտք է պահէ և մինչև որ գեղի տընտեսական պայմանները ալէկոծուն։ Նոր գործերու ձեռնարկելով՝ հիները բողոքովին լքանելը արդար ընթացք մը չէ։ Մեր ժողովուրդը դեռ իր կրթական—բարոյական գործերու վրայ մտածելու հասունութիւնը չունի. ցաւալի է որ սկիզբէն խնամակալութեան վարժեցուցինք զայն ու հիմա կը սպասենք որ չափահաս լինի։ Սխալը մեր քովն է որ պէտք եղած նախատեսութեամբ չգործածեցինք մեր խնամակալի պաշտօնը. և հիմա գէթ այդ սխալն ուղղելու համար ժամանակ մըն ալ սկսուած գործը շարունակելու է, մինչև որ մտքերու մէջ ինքնօգնութեան գաղափարը պէտք եղած հասունութեանը հասնի։ Գ. Ա.

ԻԶՄԻՐԵԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Գրոդի մը յատկանիշը և վսեմ պարտքը պիտի լինի, իր տեսած ու լսած իրողութիւնները իրենց բնական, ճշգրիտ ու յատուկ գոյներուն մէջ ներկայացնել։ Ցրանացի նշանաւոր հրապարակագիր մը—Գիէմանսօ. Il n'y a pas de journalisme plus haut que la vérité ըսած է։ Այս նշանաբանը պէտք է կրէ ամէն յօդուած որ հասարակութեան կողմէ կարդացուելու սահմանուած է։ Հիմակ անցած են այն Բարէյեղափոխական ատենները երբ կեղծաւորութիւնը, հայկատակութիւնը, խաբէբը ևն. մեծ դեր կը կատարէին օրագրութեան մէջ. այսօր ընթերցողներու մեծամասնութիւն մը, թիւ մը ունինք որք ճշմարտութիւնը լսելու հակամէտ են։

Ժամանակին հետ պէտք է ընթանանք. իրաւ է որ հիմակ մեր նոր գրողները կից մը առին այդ փտած ուղղութեան և ճշմարտութիւնն ամէն ատենէ աւելի սիրելի ընծայել կը նկրտին. բայց դժբաղդաբար շատ անգամ այդ լոյսի պէս պսպղուն ճշմարտութիւնները խիստ լեղի են և դառը։ այդ դառնութիւնն ընթերցողներու մէկ պզտիկ մասին վրայ է. մեծամասնութիւնը, ողջամիտ ընթերցողներու դասակարգը՝ համակրանքով կը վերաբերուի դէպի այն յօդուածագիրներն և այս բաւ է անոնց համար։

* *

Ինչպէս ուրիշ տեղեր, նոյնպէս հոս մեր ազգային վարչութիւնն ամէն անգամ որ յանձնախումբ մը, խորհուրդ մը ընտրելու պէտքն ունենայ, զիրք և տիտղոս կը սկսի փնտռել։ Եւ շատ անգամ ապիկար օտարականներ կը քաջալերէ անոնց յանձնելով ազգ. կարևոր գործեր։

Այսօր մեր վարչութեանց ստորաբաժանումներու մէջ կան շատ մը անուններ, որք նոյն գործն աւելի կազացնելու կրնան ծառայել. այս բացայայտ ճշմարտութիւն մ'է։ Մեր ուսումնական արդի մարմինը մէկ երկու բացառութիւնով նոյն պաշտօնին մարդիկը չեն (այո՛). չուկայի գործը ուրիշ՝ դպրոցինը ուրիշ։ Քանի անգամներ լսուած է որ՝ դպրոցական հսկիչ մանախումբը դպրոցի գործէ հակցողներէ պէտք է ըլլայ։ Այսքան տարի է որ Մամուրեան հրաշարակն տուած է տեսչութեան պաշտօնէն և այդ ժամանակամիջոցի մէջ այնքան խորհուրդներ ընտրուած են, ցարդ չեղաւ անգամ մ'ալ որ ի գլուխ Ուսումն. Խորհուրդին Մամուրեանը տեսնէինք։ Ասիկա խոշոր սխալ մը չէ՞։ Արդեօք ի՞նչ հաշիւներու կարելի է գտնել այս մեծ գրագէտին ու ուսուցչին խիստ օգտակար անդամակցութիւնը։ Մեղի համար մութի մէջ կը մնայ այս կէտը։

* * *

Պարտուց բարձման յանձնաժողովը որ լաւ տարբերէ կազմուած է կըսուի, իր խնայողութիւնները ուզեր է նաև փնտռել վարժարաններու ծախքին մէջ (*) և այս մասին յանձնախումբ մ'ալ ինք ընտրեր է չորս հոգիով՝ որոնց երկուքն յիրաւի կրնան դպրոցական պէտքերը՝ այսինքն անոր բաղկերակը քննել։

Որբերու խնդիր մ'ունեցանք վերջերս։ Իզմիրցին նախ բոլորովին անտարբեր և յետոյ մեծ աւիւն, գործունէութիւն ցոյց կուտայ այդ մասին։ Տարօրինակ կերպով կըմբռնուի որբերը խնամելը։ Ս. Առաքնորդ Հօր դիմողներ կան, որոնց ոմանք տան մէջ սպասուհիի պէտք ունենալով աղջիկ որբ կը խնդրեն. ոմանք իրենց էնոֆուլիեան խանութին համար ղբաթ մը կուզեն։ Խիստ ցաւալի երեւոյթ։ Մեր այդ բարեպաշտիկները կուշտ ու կուռ հաց մը տալով և քիչ շատ իրենցմէ աւելցած հագուստներով ատոնց մերկութիւնը ծածկելուն մէջ ամէն ինչ լրացած կը համարին։

* * *

Բարեգործութիւն.—Տեղւոյս Ազգ. Հիւանդանոցի վարչութիւնը մեր միջոցաւ իր խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնէ առ Մեծ. Պետրոս Եուսուֆ Զէյէպին որ իր վաղածանօթ բարեսիրութեամբ հաճեր է 15 հատ երկաթեայ մահճակալներ իրենց ամբողջ կազմածներովը նուիրել նոյն հաստատութեան։

* * *

Թատերական.— Մնակեանի խումբն հոս եկած և սկսած է տալ կարգ մը ներկայացումներ՝ որք իրենց բարոյական ազդեցութեամբ կրնան հանդիսականին միտքն ու հոգին ազնուացնել ու բարձրացնել։ Դժբաղդաբար արժանի մը քաջալերութիւն մը (իմա՛ նիւթական) ցարդ զլացաւ տալ մեր հասարակութիւնը, ինչ որ պարտք մ'էր Մնակեանի պէս բեմական գործիչին և իր ընկերներուն։ Ընդհանրապէս յայտնի կերպան. դերասանական բաւականին լաւ ամբողջութեամբ։ Մեր բեմին փառքերէ մին դժբաղդաբար, Պ. Սիսակը, իր տկարութեան պատճառաւ տեսարանի վրայ չենք գըտներ, ինչ որ ցաւ մ'է հանդիսականին համար։ Տ. Գ.

«ՄԱՍԻՍ»Ի ԱՌԱՋԱՐԿԸ

ՈՐԲԵՐՈՒ ԻՐԵՆՑ ԾՆՆԴԱՎԱՅՐԻՆ ՄԷՋ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

«Մասիս»ի 134 թուով եղած առաջարկութեան համեմատ՝ Սմբատ էֆ.Դաւթեան Երզնկայի Եղնիկեան վարժարանին մէջ պաշտպանեալ-որբ մը ունենալու համար կը խոստանայ վճարել 2 օսմ լիրա։

ՍԹԱՆՈՉ

(Շար. Ա՝ էջէն)

Վեց հարիւր տուն բնակչաց 120ը բողոքական և մնացեալք լուսաւորչական են բաց ի 8—10 տուն թուրքերէ։ Հայ Լուսաւորչականք ունին դպրոցի համար առանձին շէնք մը և երկու եկեղեցի, մին ամառանոց և միւսը ձմեռանոց։ Ձմեռուան եկեղեցին գիւղին հիմնարկութեանը չափ հին ըլլալ կը թուի՝ իր մաշած երեւոյթէն և իր մէջ պարունակած բանի մը հարիւր տարուան գրութիւններէն ու յիշատակարաններէն։ Երկու բնիկ քահանայ ունին, որոնց մին Տ. Խորէն շատ բարի ու լուսամիտ քահանայ մըն է, իր պաշտօնին արժանի կրթութիւն մը առած է Արմաշու Դպրեվանքին մէջ. հաւասարապէս կը սիրուի թէ՝ իր ժողովուրդէն թէ՝ բողոքականներէն, քանզի եկեղեցիի մը սեփական հովիւն ըլլալէ աւելի ամբողջ հայ ժողովուրդի մը հովիւն է։ Բարոյ խօսիլը հոն եկեղեցական պաշտամանց կարեւոր մէկ մասը կը կազմէ. այս երկու քահանաները գրեթէ չարունակ կը քարոզեն փոփոխակի եւ զանազան հեղինակներու գրքերն ուսումնասիրելով իրենց կրօնական հմտութեան պաշարն աւելցնելու ջանքն ունին։ Ահաւասիկ օրինակ մը մեր մեծաշուք կղերներուն։

Վարժարանը շատ անխնամ թողուած է. աղջկանց դպրոց չունին։ Իրենց կրթական գործը, եթէ ներելի է այնպէս կոչել, տեղացի երկու խեղճուկ դասատուներու կամ լաւ ևս է ըսել տիրացուներու յանձնուած է, որոնք հնաւուրց պատուելիներու դէմքիրը կը յիշեցնեն մեզ։ Վարժարանին դասընթացքը հասարակ ընթերցուածն անդին չանցնիր. տղայք խճողուած են գետնայարկի տախտակամածին վրայ խիտ առ խիտ շարուած և ծալապատիկ նստած իրրեւ արձան. աւելի բանտ մըն է քան թէ դպրոց, քանզի չունի տղայոց համար ոևէ հրապուրիչ ու քաջալերիչ հանգամանք։ Պատուելիներուն նստարանը կը կազմէ փոզոցէն բերուած չորս հատ քար, որուն վրան դրուած է տախտակ մը, աղտոտած ու հինցած մինտէր մը և երկու բարձ, որոնք պատուական ըլլալէ աւելի պատմական են, և այս նստարանին գետնէն ունեցած բարձրութիւնն է մէկ թիզ։ Սակայն յանցանքը վարժապետներունը չէ. եթէ ժողովուրդը ունենար գոնէ արժանապատուութեան զգացում, կրնային ունենալ քիչ թէ շատ բարւոք նախակրթարան մը եւ չնորհքով դասատու մը։ Այս արգահատելի վիճակը տեղւոյս նորընտիր Պատ. Փոխանորդ հօր՝ Տ. Տաճատ վարդապետի հոգածութեանը կը յանձնենք, ինչպէս նա՛ և Անկիւրիոյ կրթական վիճակը։

Հայ բողոքականաց երկսեռ վարժարանին այժմու վիճակն ալ իրենց ազգակիցներէն շատ տարբերութիւն չունի։ Ունին երկյարկանի ընդարձակ շէնք մը՝ զանգակատունով և զանգակով մը, որ դպրոցին ներքին վիճակին և արտաքին երեւոյթին շիհամապատասխաներ։ Ունեցած են գօլէճական ուսեալ դասատուներ և բարւոք նախակրթարան մը մինչեւ մօտ ատեններ, բայց հովիւ մը չունենալնուն համար եկեղեցական և կրթական գործերուն անկերպարան ու արգահատելի վիճակ մը ստացած են։

Հայ Աւետարանականք ունեցած են Մարզուանի ուսումնական և աստուածաբանական գօլէճէն ընթացաւարտներ, որոցմէ առաջինը Պատ. Հայրապետ Օտեան երկար տարիներ հովուական պաշտօն վարած է հոն (Սթանոզ) և այժմ հոս կը պաշտօնավարէ։ Իր գիտական ու աստուածաբանական ուսումը առած է նախ ի Մարզուան, յետոյ Անգլիա երթալով աստուածաբանական ճիւղը կատարելագործած և հոն կոկիկ գումար մը հաւաքելով Սթանոզի մէջ քարաչէն եկեղեցի մը կառուցած է։ Հոս Բողոքականք և Լուսաւորչականք իրարու հետ հաչտ ու հաներաչէս են. իրարու եկեղեցի կերթան, իրարու հետ խնամութիւն կընեն և յարգանքով ու սիրով կապրին իրարու հետ՝ թէև առաջուց ասոր հակառակն էր իրողութիւնը։ Ուրախութեամբ կը նշանակենք նաև Տէր Խորէն հօր այլ և այլ առթիւ ժողովարանին մէջ խօսած լուրջ քարոզները, որոնք մեծ ու հաճոյալիր ընդունելութիւն կը գտնեն բողոքական ազգայիններէն։ Պատ. Օտեան եւս իր հովուութեան միջոցին Հայ եկեղեցւոյ մէջ հետաքրքիր խուռն բազմութեան մը կը քարոզէր՝ ժողովրդեան հրաւիրանօք։ Ահաւասիկ օրինակ մըն ալ՝ — չատերու անծանօթ— Սթանոզէն։

ՅՈՎՍԷՓ Ց. ԹՈՐԻԿԵԱՆ

Անկիւրի, 1/13 Մայիս 1897

ՓՈՂԱՓՈԽԱԿ

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ. —Մէլինի դահլիճին հետեւած արտաքին քաղաքականութեան վրայ հարցում ուղղուելով, Մ. Հանոթօ խորհրդարանին առջեւ կարգ մը բացատրութիւններ տուաւ, որ գոհացուց երեսփոխանաց մեծամասնութիւնը։ Մ. Կոթիէ տը Բլանեի միայն հարցապնդման բոլոր ծանրութիւնը կրեց։ Նախընթաց պայքարներուն մէջ մասնակցող, խօսք առնող տենաբանները, Մ. Մ. Ժորէս, Բոչէն, տը Մէօն կոմս, իրենց նստարաններուն վրայ հանդարտ նստած էին։ Ընդդիմադիր կուսակցութիւնը չկրցաւ ելնասել նախարարութեան, և Մ. Պրիսոն՝ խորհրդարանին նախագահը կրցաւ

ըսել թէ միջադէպը գոցուած էր։ Բարիզի և գաւառներուն մամուլը վերլուծեց, հիացաւ կամ քննադատեց Մ. Հանոթոյի յայտարարութիւնները։ Էֆէմէրիտ կը բովանդակէ այն տպաւորութիւնը զոր այդ յայտարարութիւնը գործեց չափաւորականաց միտքերուն վրայ, որ ազէկ հասկնան Ֆրանսայի արտաքին քաղաքականութիւնը։ «Մ. Կոթիէ տը Բլանեի, կըսէ Էֆէմէրիտ, երբ մեր արտաքին գործոց վրայ խօսի, յառաջտես կըլլայ ուզածին չափ։ Իր կարծիքով երեք տարիէ ի վեր Արեւելքի դէպքերուն մէջ Ֆրանսայի հետեւած քաղաքականութիւնը վտանգեց մեր դիւանագիտութիւնը և մեր երկիրն ստորնացուց արեւելեան աշխարհին առջեւ։ Այս դատաստանը հիմնաւոր կըլլար՝ եթէ մեր դիւանագիտութիւնը Ցունաստանի կամէութեանց զոհէր այն մեծ շահերը՝ որ մեզ կը կապէին եւրոպական խաղաղութեան դատին, և հետեւաբար կը պահէին մեզ պետութեանց ներդաշնակութեան մէջ։ Այս խոստութիւնները պիտի արդարանային, եթէ մեր արտաքին քաղաքականութիւնը վարող մարդիկ բաւական կոյր եղած ըլլային, քաջալերելու համար հելլենական կառավարութեան սնապարծութիւնը, և մեր համիրաչխութիւնը վայելելու տալու այն ապետալի արկածին մէջ՝ ուր մտնելու յիմարութիւնն ունեցաւ։ Եթէ այդ բանն ըրած ըլլային, դէպքերն անուշտ անգութ դաս մը պիտի տային իրենց։ Մենք այսօր պիտի յաղթուէինք և ասկէ զատ ամէն մարդու հետ պիտի գժտէինք—բացի Մ. Տէլեանիէն, սակայն կարծենք թէ զընահատելի փոխարինութիւն մը չէ այս։ Բարեբաղդաբար մեր արտաքին քաղաքականութիւնը ուրիշ ճամբու մը հետեւեցաւ։ Բոլորովին սխալ է կարծել թէ մեր դիւանագիտութիւնը Արեւելքի մէջ պէտք էր գործակցիր և առաջնորդող դեր մը կատարելու փափաքէր։ Այդ դերը խաղալու միջոցը չունէր, և կրնար փնտռել զայն ահագին վտանգներու մէջ միայն, որոնց չպիտի հաւանի ենթարկուիլ իր պատասխանատուութեանց գիտակցութիւնն ունեցող ոևէ կառավարութիւն։

Մեր դիւանագիտութիւնը Արեւելքի մէջ երկու էական նպատակներու միայն կրընար հետեւիլ. ընդհանուր պատերազմի մը վտանգը հեռացնել, որուն մէջ կրնայինք իյնալ հակառակ մեր կամքին իրաց զօրութենէն, առանց ազգային շահ մը պաշտպանելու. ամբողջ պահել Թանզիմաթին նիզակակցութեան մը աւանդը որ մեր զօրութեան մէկ մասը կը կազմէ։ Այս երկու առարկաներուն մէջ ամփոփուած աշխատութիւնն անգամ վերջին ծայր դժուար և փափուկ էր։ Սակայն ձեռնարկուեցաւ և առաջ տարուեցաւ մինչեւ վերջը։ Ո՞վ որ կը հասկնայ թէ ո՞ր աստիճան խոհեմութիւն և ապահովութիւն պէտք էր այս վերջին ժամանակներս Ֆրանքո-ռուս նիզակակցութիւնն անջընելու ահաւոր հըրուանդանէն, որուն խութերուն դէմ մինչեւ հիմա փշրուած էին տեւական համաձայնութեան մը փորձերը՝ զոր կընէին նախին դահլիճները. ով որ կրնայ չափել այս տեսակ գործի մը դժուարութիւններն ու վտանգները, կրնայ հասկնալ թէ Հանրապետական դիւանագիտութեան համար մեծ պատիւ մ'է որ կատարեց այդ գործը բոլոր խոշընդոտներու մէջէն, առանց վարանման, առանց թերութեան և առանց նուազման։

ՊՈՆԱԲԱՐԴԵԱՆՔ. — Պոնաբարդեան կայսերական թեկնածու Վիքթոր իշխան առաջ կուգայ՝ մեզի հասկցնելու համար թէ ինք կենդանեաց աշխարհին մէջ է դեռ։ Ալանսոնի դքսուհւոյն և Օմալի դքսին փառաւոր յուղարկաւորութիւնը՝ Օրլէանի ընտանեաց համար յայտնուած հանրային համակրութեան հետ միանալով, կերևի թէ վիրաւորած է անոր երկայնմտութիւնը։ Ասոր համար հարկ տեսած է երկրորդ ազդարարագրի մը, որ տպագրուած է «Փոքրիկ Տասնապետ» կոչուած թղթի մը վրայ։ Խեղճ արտաղրութիւն մ'է, որ բնաւ չկրնար բաղդատուիլ Առաջին Հիւպատոսին յայտարարութեան կամ Նաբոլէոն Գ. ի ճառերուն։ Իշխանը կըսէ թէ ժամանակը եկած կը կարծէ խզելու այն երկար լռութիւնը՝ զոր պահած էր իր հայրենեաց խաղաղութիւնը և հանգիստը հայրենասիրաբար յարգելու համար, և միևնոյն ատեն յիշեցնելու Ֆրանսայի թէ տակաւին ուրիշ Նաբոլէոն մ'ունի նա, որ պատրաստ է ամբողջացնելու իր նշանաւոր նախնեաց ձեռնարկած գործը։ «Մեր Ֆրանսան» կը շարունակէ, որ երբեմն այնքան մեծ էր, այսօր ոչ բարեկամ ունի, ոչ ազդեցութիւն, և ազգաց շրջանակին մէջ իր տեղը դատարկ է»։ Կրնանք հարցնել Վիքթոր իշխանին թէ ո՞վ է պատասխանատուն այս տխուր կացութեան։ Իշխանը ամէն բան կը մոռնայ. Սըտանն այ։ Բարեբաղդաբար Ֆրանսա իր ըսածին չափ վար ինկած չէ։ Այս ազդարարագիրը երկու մասի բաժնուած է։ Առաջինը նուիրուած է ներկայ կառավարութեան, և խորհրդարանական վարչութեան վրայ քննադատութեան մը։ Երկրորդ մասին մէջ թեկնածուն դարման մը կառաջարկէ, բայց այս դարմանին մէջ նոր բան մը չկայ։ Պուրպոնեանք, կըսէ, հակազդեցութիւնը կը ներկայացնեն, որուն այլ ևս Ֆրանսա պէտք չունի, անոնց դրօշը ճերմակն է։ Ընդհակառակն Նաբոլէոնեանք եռագոյն դրօշն ունին, կը պաշտպանեն ազգային վեհապետութիւնը, և կուզեն որ ժողովուրդն ընտրէ իր պետն ուզղակի։ Այս է կեսարներու դրութիւնը և ժողովրդական վճիռը։ Սակայն հիմակու հիմա ոչ Օրլէանի դուքսը և ոչ Վիքթոր իշխանը յաջողութեան ատուերն անգամ չունին, և երկու ախոյեանները կրնան ցիրար մխիթարել սպասելով լաւագոյն ժամանակներու։

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆ.—Անգլիոյ ներկայացուցիչ Մ. Էկըրսոն Էվէլբիտ հիւանդանոցին վիրաւորներուն համար զգեստներ նուիրեց։ Գրեթէ բոլոր Աթենական մամուլը գայրոյթով կը խօսի Ազգ. Ընկերութեան վրայ, զոր երկրին բոլոր դժբաղդութեանց պատասխանատու կը բռնէ։ Ոչ թէ միայն այս էդէրիան իր նպատակին չհասաւ, այլ նաև խուժանին մէջ իրեն յարողները այսօր չափազանցութիւններ կը գործեն երկրին մէջ։— Սէբաստիէն Մուրուձի իշխանը, որ Կրետէ կը գտնուէր Ալիքիանու բանակին մէջ, Աթէնք վերադարձաւ։

—Ձերբակալման հրաման մը ելաւ Բուլէանէրոսի խմբագիր Մ. Պէրպէրիսի դէմ, անոր ինչ ինչ յօդուածներուն համար։— Թէսալի յունական չոգենաւը Պիրէոն բերաւ Թարաձայի ճակատամարտէն 28 վիրաւորներ։

ՄԱՏԱԿԱՍՔԱՐ.— Ֆրանսական արտաքին գործոց նախարարին մէկ ծանուցագիրը կը հաստատէ թէ Մատակասքարի մէջ բնակող Անգլիացիք Ֆրանսական իրաւասութեան ենթարկուած են։

ԳԵՐՄԱՆ ԲԱՆԱԿԸ.—Գերմանական բանակին մէջ հիմա կը փորձուի նոր հրացան մը։ Նոր զէնքը բաշխուեցաւ Բոճտամի պահապան որսորդաց գունդին։ Հրացանին փողը երկայն է և շրջապատուած է փայտով։ Փամփուշտը կապային է, որ կրնայ յաջորդաբար շատ մը գնդակներ նետել։ Խստիւ պատուիրուեցաւ զինուորաց բաց արձակ գաղտնիք պահել այս նոր հրացանին գործածութեան կերպին վրայ։

ՍՊԱՆԻԱ.— Մերակոյտին միջադէպին առթիւ՝ Մերակոյտին նախագահը, Մ. Մ. Քանովաս նախարարապետը՝ և ազատական կուսակցութեան պետ Սակասթա խորհրդակցութիւն մ'ունեցան, լուծում մը տալու համար արտաքին գործոց նախարարը Թէթուան դքսին և ծերակուտական Մ. Քոմասի միջեւ պատահած կռուոյն։ Մ. Սակասթա գումարեց ծերակուտականները և ազատական երեսփոխանները, որ գրեթէ միաձայնութեամբ որոշեցին թէ, անձնական խնդիրը անգամ մը կարգադրուած ըլլալով, քաղաքական խնդիրը անլուծելի կը մնար. արդարեւ Քոմաս ծերակուտականը հարկաւոր ազատութիւնը չունի Մերակոյտին խորհրդակցութեանց մասնակցելու, երբ որ Թէթուան դուքսը նախարար մնար։ Ուրեմն, կըսէր, նախարարին հրաժարականը անհրաժեշտ է, որպէս զի ծերակուտականը և երեսփոխանք կարենան առանց նեղութեան մասնակցիլ խորհրդարանական աշխատութեանց։ Նոյնպէս Խորհրդարանին մէջ ազատականք որոշեցին նիստի չգալ, մինչեւ որ Մերակոյտին ազատական փոքրամասնութիւնը կատարեալ գոհացում չընդունի։ Մանուցագիր մը ներկայացուեցաւ Մ. Քանովասի՝ որ յայտարարեց թէ կառավարութիւնը այս մասին որոշում մը տայ նախարարական ժողովին մէջ։ Կերեւի թէ Մ. Քանովաս կը խորհի որ արտաքին գործոց նախարարը մնայ իր պաշտօնին մէջ, քանի որ անձնական խնդիրը գոցուած է, և քանի որ հիմա միջազգային կարեւոր խնդիրներ առկախ մնացած են։ Ելմտից նախարարը խորհրդարանին մէջ կարդաց պիւտճէի յայտագիրը։ Արդի պիւտճէն 10 միլիոնի բաց մ'ունի։ Դալով 1897—98ի պիւտճէին, աւելի անգոհացուցիչ կացութեան մէջ կը գտնուի։ գաղթային պատերազմներուն ծախքերուն պատճառաւ։ Սակայն ծխախոտի, դրոշմաթուղթի, ուտելեաց տուրքերուն, պետական կալուածոց վաճառումներուն եկամուտները բաւական քանակութեամբ են՝ ծախքերուն աճումը փոխարինելու համար։ Սակայն անցեալ տարուան 92 միլիոնի փոխառութեան տարեկան բաժինը վճարելու համար այնպիսի միջոց մը գտնուելու է, որուն համեմատ Խորհրդարանին վարկերէն մաս մը պէտք է յատկացնել, և ասկից զատ ինչ ինչ տուրքերուն վրայ յաւելում ընել պէտք է։ Յայտագիրը կը հաշուէ թէ գաղթային գանձը փոխառութեան տարեկան վճարման համար այս տարի 32 միլիոն պիտի վճարէ։ Ամբողջ ուղղակի և անուղղակի տրոց վրայ յաւելում մը պիտի ըլլայ բաց ի երկրագործութեան, անչարժ կալուածոց և անանց տուրքերէն։ Միւս եկամուտները և արդիւնքները առաջիկայ տարուան մէջ պիտի կրնան աւելնալ 10 %, և ասով կարելի պիտի ըլլայ ձեռք ձգել 20 միլիոնի հասոյթ մը։ Մնացեալ 40 միլիոնը հայթայթելու համար, քսան տարուան մենաւաճառ պէտք է հաստատել բէդրոլի ներածման, արտածման, թորման և վաճառման վրայ. այս մենաւաճառը գրեթէ 18 միլիոն հասոյթ պիտի բերէ, որուն միջոցաւ կը խորհուի դրամական գործողութիւն մ'ընել՝ որ 40 միլիոն արտադրէ։

ՉԵԽ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱՑԻ.— Վիեննայի քաղաքապետական ժողովը ամուսն 22ին միաձայնութեամբ ուղերձ մը քուէտրկեց, աղաչելու համար որ կայսրը չնչէ Վիեննական կառավարութեան հրամանագիրը Պոհեմիոյ և Մորավիոյ մէջ լեզուներու գործածութեան վրայ, որուն միակ արդիւնքն եղաւ մինչեւ հիմա արծարծել Գերմանաց և Սլաւաց ազգային հակառակութիւնները։ Ի միաս միապետութեան տնտեսական շահերուն։ Քաղաքապետական ժողովը պաշտօն յայտնեց քաղաքապետ Տր. Լիւկերի ինչպէս նաև դիւանին, որ այս ուղերձը յանձնեն կայսեր։ Ֆրէմտենպլատ խիստ տարօրինակ կը գտնէ այս գաղափարը։

ՌՈՒՍԻԱ.— Մարդահամարը կը ցուցնէ թէ Ռուսիոյ մէջ 64 միլիոն 616,280 արու և 64 միլիոն 594,833 էգ կայ։ 1885ի մարդահամարը բնակիչներուն թիւը կը հանէր 108 միլիոն 819,900ի. մինչդեռ 1858ի մարդահամարը 74 միլիոն 556,450 կը հասնէր։ Նոր մարդահամարին ամենէն շահեկան թիւերը կը վերաբերին կայսրութեան 140 մեծ քաղաքներուն։ Զոր օրինակ Լոձ ճարտարարուեստ քաղաքը 314,780 բնակիչ ունի, մինչդեռ տասը տարի առաջ 45,000ը չէր անցներ։ Հիմա Լոձ հինգերորդ տեղը բռնած է ռուսական քաղաքներուն մէջ։ Ս. Բէդրսպուրկ առաջինն է 1 միլիոն 267,093 բնակչօք. Մոսկուա՝ 988,610. Վարշաւ՝ 614,752. Օտէսա՝ 404,651։ 19 քաղաք կայ 100,000 էն աւելի բնակչօք. ասոնք են, Ռիկա, Ռիէֆ. Խարքոֆ. Թիֆլիզ. Վիլնա, Թաշքէնտ, Սարաթոֆ, Խազան, Եքաթէրինոսլաֆ, Տոն գետին վրայ Ռոսթոֆ Ասթրախան, Բաքու, Թուլա և Ռիշնէվ։ 35 քաղաք կայ 50,000 և 100,000 բնակչօք, և ասոնց մէջ կը գտնուին Նամանկանի (Թուրքիստան) ծանօթ փոքր քաղաքները. Սմրղանտ և Խոքանտ։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԲԱՐԻԶ, 25 Մայիս. — Խորհրդարանը սկսաւ վիճարանել Պանք տը Ֆրանսի դաշնադրութեան վերանորոգութեան մասին։ Ընկերվարական Մ. Վիվիանի ծրագրին դէմ յարձակեցաւ, զոր պետութեան համար նպաստաւոր չգտնէր։

ԲԱՐԻԶ. 26.—Եւրոպական զրահաւորները Պիրէոն հասան իրենց աղդայիները պաշտպանելու համար։

—Թեսալիոյ ժողովուրդը աղերսագիր մը կստորագրէ օսմ. զրաւումը խնդրող։

— Խռովութեանց երկիւղը լրջօրէն կը ծանրանայ Աթէնքի մէջ։

—Աթէնքէն կիմացնեն թէ կառավարութիւնը դիտաւորութիւն ունի քննութիւն մը բանալու Ազգ. ընկերութեան դէմ։

ԼՈՆՏՈՆ — Տէյլի Քրոնիքլ կը ծանուցանէ թէ Զաբը խորհուրդ կուտայ Ցունաստանի թագաւորին զինուորական կառավարութիւն մը կարգել Աթէնք և փոխել Մ. Բալլիի զահլիճը։

— Աթէնքի թայմի թղթակիցը կրսէ թէ թշնամական նոր ցոյցեր տեղի ունեցան պատերազմի և պարտութեանց պատասխանատու անձանց դէմ։ կը հաւատայի թէ կառավարութիւնը դիտաւորութիւն ունի յանձնաժողով մը կարգելու։ Ամբաստանութիւնները մասնաւորապէս Ազգ. ընկերութեան դէմ ուղղուած են։

ՎԻԵՆՆԱ.— Ուղերձի ծրագրին խմբագրութեամբ զբաղող խորհրդարանական Յանձնաժողովը երէկ ընդունեց մեծամասնութեան ծրագիրը։ Նախարարապետ կոմս Պատէնի յայտարարեց թէ կառավարութեան յայտագիրը արդէն պարզուեցաւ գահաճառին մէջ՝ զոր կառավարութիւնը կը նկատէ իբրեւ միակ ուղղութիւնը, ուրկից չպիտի բնաւ խոտորի։ Գահաճառին մէջ բացառիկ կազմակերպութեան մասին հատուած մը կը գտնուի։ Կառավարութիւնը որոշած է այս գաղափարին հետեւիլ, ոչ թէ քաղաքական շարժառիթներով. այլ խորհրդարանին աշխատութիւնը թեթեւցնելու համար։

Ս. ԲԷԴՐՍՊՈՒՐԿ. — Զաբը ունկնդրութեան ընդունեց Քորէական կառավարութեան արտասովոր դեսպանութիւնը։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Նախընթաց օր դարձեալ վեց վիրաւոր ապաքինելով՝ Եըլտըզի հիւանդանոցը զրկուեցան։

— Գերմանական դեսպանատան Լօրէյ պահականաւուն բժիշկ Մ. Նէնինկէր չորեքշաբթի օր այցելելով Եըլտըզի հիւանդանոցները, շատ գոհ մնաց անոնց մաքրութենէն և կարգապահութենէն։

— Առջի օր Ղալաթիոյ Լէոն Շօր տան անօրէնը կապէօղ բաժնեց վիրաւոր զօրաց։

— Մ. Թրինգիլ, որ Առևտրական նախարարութեան կողմանէ Վոլոյի, Զաթալճայի և Թրիխալայի երկաթուղիները քննելու զրկուած էր, տեղեկագիր մը պատրաստած է, որուն համեմատ Պելճիգայի գործարաններէն գործիքներ պիտի գնուին վերոյիշեալ գծերուն վրայ գործածելու համար։

— Անտառաց և հանքաց նախարարութիւնը զրեց Սելանիկի անտառներու պաշտօնեաներուն որպէսզի պէտք եղած քանակութեամբ ատաղձ կտրել տալով՝ զրկեն Լարիսայի մէջ չինուելիք 300 անկողինէ բաղկացեալ նոր հիւանդանոցին։

— Պերութի ժողովուրդը տեղւոյն կառավարական ապարանքը դիմելով՝ խնդակցութիւն յայտնած է Օսմ. զօրաց յաղթանակներուն համար և խնդրած է որ

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՍԻՍ»Ի (53)

ԱԼԻՍԻ ՍԻՐԱՀԱՐԸ

ԿԶԱՎԻԷ ՏԸ ՄՈՆԹԷԲԷՆ

Բայց կամաց կամաց անակնկալ եղանակաւորումներ ծագեցան Ալիսի վիճակին մէջ. տեսակ մը յարիւնք կղդար ա՛յն կերակուրներէն՝ զոր սովորաբար շատ կը սիրէր իր կեանքին մէջ։ Ընդհակառակն մինչեւ այն ատեն չսիրած կերակուրները արտասովոր ախորժակներ ներշնչեցին իրեն։ Անկարելի եղաւ իրեն առանց դժուարութեան շնչել իր սիրական ծաղիկներուն հոտը։ Անոր նկարագիրը անհաւասար եղաւ։ Անչարժաւիթ զուարթութիւններ և անարդարանալի տըրտմութիւններ ունեցաւ։

Մերթ իր արցունքները կը հոսէին, մերթ ջղուտ ծիծաղ մը հրթիռի մը պէս կը պայթէր ներս շրթներուն վրայ։

Բոլի սա՛ հարցուփին.

—Ամենասիրելիս, ինչո՞ւ կուլաս։

Նէ կը յարէր.

—Չեմ գիտեր... տրտմութիւն մը շունիմ... երջանիկ եմ։

Եւ բնականաբար չէր ալ կրնար բացատրել իր ծիծաղին պատճառը։

Վերջապէս Հոկտեմբերի առաւօտ մը, երբ Բոլի թեւը մնած կերթար դէպի դալարաւէտ սրահը՝ ուր ամենամեծ հաճոյք կզդար երթալով, յանկարծ դող մ'եկաւ վրան և պիտի խնար, եթէ երիտասարդը բռնած չըլլար զայն, իր թեւերուն մէջ՝ ուր մարեցաւ։

Մինչեւ այս պահուն Պ. տը Նանսէյ չէր ուզած բժիշկ կանչել Ալիսը անհանգիստ ընելու երկիւղէն, բայց այս անբացատրելի թալուկին մէջ ծանր հիւանդութեան մը նախընթաց նիշը տեսնել կարծելով, ա՛լ չվարանեցաւ, խնդրեց գրեց բժշկական արուեստին հռչակաւորներէն մէկուն, և ա՛նքան ստիպիչ բառերով որ երկու ժամէն կը հասնէր Տր. Ֆ... Բարիզի բժիշկներէն ամենէն զուարթը, պիտի ըսէի ամենէն կռուան։

—Ո՞ւր է հիւանդը, հարցուց Բոլի, որ անոր գալը գիտնալով՝ փոքրիկ պարտէզին վանդակապատեղը դացած էր զայն ընդունելու համար։

—Պարտէզն է, տոքթոր, պատասխանեց Պ. տը Նանսէյ։

—Ուրեմն անկողին պառկած չէ՞։

—Ոչ տակաւին, փա՛ռք Աստուծոյ։

—Անոր քով երթանք, և ճամբան, պարոն կոմս, կազաչեմ որ բարեհաճիք քանի մը մանրամասնութիւններ տալ...

Բոլ փութաց բժշկին խմացնել ինչ որ մենք իմացուցինք մեր ընթերցողներուն։

Տր. Ֆ... կոմսին մտիկ ընելով հանդերձ, գլուխը կերերցնէր և կը ժպտէր։

—Ծանր չէ, այնպէս չէ՞, ըսաւ Պ. տը Նանսէյ, իր ունկնդրին դիմադրութենէն արդէն քաջալերուած։

—Մինչեւ հիմա ոչ, կը խոստովանիմ... Հիւանդը քանի՞ տարեկան է։

—Տանը ութուկէս տարեկան։

Տոքթորը նորէն խնդաց։

—Երկա՞ր ատենէ ի վեր ամուսնացած էք, յարեց։

—Երկու տարիէ ի վեր...

Հասած էին դալարուտ սրահը ուր օրիորդը՝ քիչ մը գուռնատ՝ սովորականին պէս կը հանդիպէր իր դեղջուկ թիկնաթոռին վրայ։

Տոքթորը բազկերակը բռնեց, քանի մը հարցումներ ըրաւ, և Բոլին դառնալով ըսաւ.

—Դեղագիրս շատ պարզ պիտի ըլլայ և գրելու ալ պէտք չունիմ։ Ահա. Բառ մ'ընել պէտք է։

—Ոչի՞նչ, կրկնեց Բոլ զարմանքով։ Սակայն տիկինը հիւանդ է, ինչպէս դուք ալ կը տեսնէք, տոքթոր։

—Անշուշտ։ Բայց իր անհանգստութիւնը այնպիսի անհանգստութիւններէն է՝ զոր մարդ կանխատեսելու է կարգուելէ առաջ... Ամբողջ աշխարհի գէրոՌԷՈՆ ԷլԽՈՆՆԷԸ՝ խորհրդակցութեան համար գումարուելով՝ չեն կրնար արդիլել որ այս անհանգստութիւնը ինն ամիս չտեւէ, ոչ ալ կրնան երկարաձգել այդ կէտը։

—Ի՞նչ, գոչեց Պ. տը Նանսէյ, որուն աչքերը ջղային, ի՞նչ կըսէք։ Ազէկ հասկցա՞յ։

—Կատարելապէս հասկցաք, պարոն կոմս, եթէ հասկցաք որ տիկին կոմսուհին չորս ամիսէն հայր պիտի ընէ ձեզ, յարեց տոքթորը խնդալով։

Ալիս տկար ճիչ մ'արձակեց, կասկարմիր եղաւ և իր դէմքը ծածկեց իր երկու ձեռքերուն մէջ։

—Ահ, տոքթոր... տոքթոր... յարեց Բոլ սրտազեղ, եթէ գիտնայիք թէ ո՞րչափ երջանիկ կընէք զիս։

—Շատ ուրախ եմ, կապահովցնեմ ձեզ... Բայց վերջապէս, պարոն կոմս, այս տեսակ բանի մը չէ՞ք սպասեր։

—Ո՛չ... չէի խորհեր...

—Տիկին կոմսուհի, հասկցուեցաւ... յարեց բժիշկը, մարդիկ շատ զարմանալի են։ Իր արտը սերմանող երկրագործը շատ կը զարմանայ, երբ դարնան մատաղաւտ հնձոց հասակը չը տեսնէ... դուք ցանեցիք. պիտի քաղէք... տրամաբանական է այս։

Քանի մը խօսքեր ալ փոխանակուեցան, յետոյ Պ. տը Նանսէյ բժիշկը մինչեւ իր կառքը առաջնորդեց։

Երբ վերադարձաւ Ալիս կուլար, և անոր այտերուն վրայ գլորող հապճեպ կաթիլները ջղային արցունքներ չէին, ինչպէս ժամանակէ մը ի վեր կը թափէր, այլ դառնութեամբ լի արցունքներ։

—Սիրելի Ալիս, ի՞նչ ունիս, գոչեց Բոլ իր թեւերուն մէջ քաշելով՝ օրիորդը, որուն կուրծքը կը հեւար, և սեղմելով զայն իր սրտին դէմ։ Թեղ չեմ հասկնար. դուն ալ մասնակից չե՞ս այն ուրախութեան՝ որ իմ ներսիդին կը դեղանի... Հիմա դդացած երջանկութեանս հաւասար երջանկութիւն հընար չէ որ բանով մը գտնեմ աշխարհի մէջ... Ուրեմն խորհէ, ամենասիրելիս... Թեղմէ մանո՞ւկ մը, Ալիսէս գաւա՛ակ մը։ Մեր երկու հոգիները հալա՞ծ՝ քերովբէի մարմին մը ոգեւորելու համար։ Մեր երկու սէրերը միաձոյլ՝ խարտեաշ դլխու մը վրայ, փոքրիկ էակի մը վրայ, զոր պիտի սիրեմ, ինչպէս քեզ կը սիրեմ, զոր պիտի պաշտեմ, ինչպէս քեզ կը պաշտեմ... վասն այդ էակը դուն պիտի ըլլաս... դարձեալ դուն... միշտ դուն։ Ա՜խ, չես պատասխաներ ինձի, և արցունքներդ միշտ կը հոսին... Ազէկ բան չէ այդ և անգթութիւն է... Գոնէ ըսէ՛ ինձի, ինչո՞ւ համար կուլաս...

—Ա՜հ, թոթովեց խեղճ Ալիս, որուն հեծեծանքները կրկնապատկուեցան, և որ գրեթէ ջլապինդ պրկումի մը մէջ իր բոլոր ուժերով սեղմեց Բոլը, ա՜հ, եթէ կինդ ըլլայի, իմ երջանկութիւնս քուկինդ կը դերազանցէր... Բայց ծնելիք մանուկը յանցանքի մը մանուկն է... Այդ մանուկը անուն չպիտի ունենայ։

(Շարա՛նակելի)

իր ամենաջերմ շնորհաւորականներն մատուցուին ի Կայս. Պալատ։

— Ցուն.ատան՝ վախնալով թէ իրենց երկիրները վերադարձող Իտալացի կամաւորները խռովութիւն կը յարուցանեն և զինուորներու հսկողութեան տակ չոգենաւ դնելու Հելլէն պատերազմական չոգենաւերը կընկերանան անոնց մինչև Իտալիա։

— Առջի օր Հունգարիոյ մէջ գնուած 148 ձի չոգեկառքով Սիբէէի բերուելով՝ անկէ ալ իրենց տեղերը դրկուեցան։

— Զորեքշաբթի առաւօտ մաս մը զինուոր, օգափոխութեան համար, իրենց հայրենիքները դրկուեցան։

— Լէֆթէր, Սէհամ և Շէհալ թորփիլլերը աւազան մտան ներկուելու և մաքրուելու։

— Իտալիա-Մխսուէի ճանչ չոգենաւն աւազանէն դուրս ելաւ։

— Նախարարաց խորհուրդն որոշեց որ Թեսալիոյ մէջ ոչխարահամար կատարուելով անոնց հասոյթը Օսմ. զօրաց յատկացուի։

— Սելանիկէն կը գրեն թէ Իզմիրի Տէ-ֆիզիի և Գոնեայի պահեստի զօրաց հրամանատարները, Սէրվէթ, Ալի և Հիւսնի փաշայք, նոյն քաղաքն հասնելով սահմանագլուխ մեկնած են։

— Կայս. Իրատէի մը համաձայն Թեսալիոյ Կայս. բանակի զինուորներուն մէկ մէկ ամսական պիտի վճարուի։

— Պատերազմի սկիզբէն, մանաւանդ անցեալ տարուընէ ի վեր Իզմիրի մէջ Հայիտիէ ամրոցներ սկսան շինուիլ։ Կը լսենք թէ մօտ օրերս ամրութեանց շրջագիծ գիծ մ'ալ պիտի կառուցուի քաղաքին պահպանութիւնը կատարելապէս ապահովելու համար։

— Սելանիկէն կը հեռագրեն թէ նախընթաց առաւօտ մասնաւոր չոգեկառք մը Պոլիս մեկնած է իր հետ բերելով 95 վիրաւոր, որոնցմէ 12ը սպայ և 83ը զինուոր են։

— Պաշտօնական աղբիւրներէ առնուած տեղեկութեանց համեմատ, ապրիլ 18 էն սկսեալ, որ ատեն պատերազմը ծագեցաւ, մինչև մայիս 25՝ 8,350 Հելլէն մեկնած են մայրաքաղաքէն։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Բաղաքական ժողովն իւր սովորական նիստն ըրաւ երէկ Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ, Նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, և Փ. Ատենապետութեամբ Վսեմ. Տիգրան էֆ. Եուսուֆեանի։ Ժողովը զբաղեցաւ վիճակային և այլ խնդիրներով ու հետեւեալ որոշումները տուաւ.

Ա.—Ադրիանուպոլսոյ Նորընտիր Առաջնորդ Գեր. Հմայեակ եպիսկ. Դիմաքսեանի հրաժարականը անընդունելի դատելով, Սրբազան Նախագահ Հօր յանձնեց անոր դժուարութիւնները բառնալու գործը։

Բ.—Պրուսայի Նորընտիր Առաջնորդ Արժ. Յովհաննէս Ծ. Վ. Արշարունիի պաշտօնը վաւերացնելով, պէտք եղած հրահանգները տուաւ ժամ առաջ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորելու համար։

Գ.—Որոշեց Սեբաստիոյ ծերունազարդ Առաջնորդ Գեր. Պետրոս եպիսկ. Թահմիզեանի յանձնել Թոքատի Լեռը առժամապէս հովուելու պաշտօնը։

Դ.—Ուսումնական Խորհրդոյ կողմէ մատուցուած երկու հրահանգներուն, որոնցմէ մէկը կը պատկանի դպրոցներու մէջ ի կիր առնուելիք առողջապահական միջոցներուն, ու երկրորդը կրթական խնդիրներուն, նախնական ուսումնասիրութիւնը յանձնեց Նախագահ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, դեռ կատարելապէս առողջացած չըլլալով՝ երէկի ժողովէն յետոյ առանց Պատրիարքարան երթալու՝ ուղղակի տուն վերադարձաւ, ուր կը շարունակէ իւր աշխատութիւնները։

Գատրգիւղի Թաղ. Խորհուրդը կազմալուծուած ըլլալով՝ Ս. Պատրիարք Հայրը գրեց գիւղին քարոզչին որ ընտրելիներու ցանկ մը ներկայացնէ առժամեայ Թաղ. Խորհուրդի մը համար։

Արմաչու Նորընծաներէն Տ. Խորով վ. Պէհրիկեան Ս. Պատրիարք Հօր հրամանաւ Պոլիս պիտի դայ։

Տ. Զաւէն վ. Եղիսեան, Ուսումն. Խորհրդոյ կողմանէ վերջերս Ղալաթիոյ Մատենադարանին համար կազմեալ Ցանձնաժողովին անդամ նշանակուած է։

Ս. Պատրիարք Հայրը Գասըմ Փաշայի թաղին առժամեայ Թաղ. Խորհուրդ մը որոշեց։

Պարտիզակի Թաղ. Խորհրդոյ և ե բեւեռեայ որոշմամբ՝ Սրժ. Տ. Մկրտիչ քահանայ Բասուչեան և երեւելիներէն Միհրան էֆէնտի Տ. Անդրէասեան մայրաքաղաքս եկած ըլլալով, երէկ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ներկայացան տեղական խնդրոյ մը կարգադրութեան համար։

Ռուսիոյ կայրը Ս. Աննա պատուանշանը շնորհած է Պ. Ալիքսան Մանթաշօֆի։

Երէկ ի Բերա, Հայ-Հռովմէական-կանաց աթոռանիստ եկեղեցւոյն մէջ՝ Կաթողիկոսական-Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Կարապետ Արքեպս. Աւանեանի քահանայութիւնի տասուն հանդէսը և յուղարկաւորութեան արարողութիւնը՝ մեծաշուք կատարուեցաւ ի ներկայութեան ամէն ազգի ընտրեալ հոծ բազմութեան։

Հանդիսին կը նախագահէր Ամեն. և Գերերջ. Կաթողիկոս-Պատրիարք Տէր Ազարեան Սրբազանը։

Ներկայ էին 50ի մօտ կրօնաւորք և քահանայք։

Նոյնպէս ներկայ էին՝ Ազգ. Պատրիարքարանի կողմանէ՝ Պատր. Փոխ. Գեր. Տ. Գաբրիէլ Ծ. Վ. Ճէվահիրճեան, Ցունաց Պատր. Փոխանորդը, Պուլկարաց Էկզարքին Փոխանորդը, Ասորւոց Կաթողիկոսական Փոխանորդը, Բաղդէացւոց Պատր. Փոխանորդը, Բողոքականաց ազգապետ Պոյաճեան Յակոբ էֆէնտին, և լատին եկեղեցականաց մայրաքաղաքիս զանազան կրօնաւորութեանց ներկայացուցիչները։

Իսկ աշխարհական դասէն բազմաթիւ անձեր ներկայ էին թէ համազգեաց կողմանէ, թէ Եւրոպացւոց կողմանէ և մասնաւորապէս Ֆրանսական դեսպանատան թարգման Մ. Պայ։

Աղանեան Սրբազանի մարմինը՝ մահաբեմի մը վրայ դրուած էր, դագաղն վրայ ունենալով իւր եպիսկոպոսական թագը, գաւազանը և զգեստները։

Յաւարտ մեռելամաղի արարողութեան, դագաղը մեռելակիր կառքի մը մէջ դրուելով՝ տարուեցաւ Շիշլիի գերեզմանատունը։

Աւետիս էֆ. Եօրտամեանի յուղարկաւորութիւնն ևս երէկ հանդիսաւոր կերպով տեղի ունեցաւ Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյն մէջ։ Թաղին քարոզիչ Գեր. Հմայեակ եպիսկ. Դիմաքսեան, ազգու դամբանական մը խօսելով՝ գովեց հանգուցեալն ժամանակաւ ազգային գործոց մէջ ցոյց տուած փոյթեռանդ գործունէութիւնը և ձրի ծառայութիւնները։ Օրհնեց հանգուցեալն յիշատակը և երկար օրեր մաղթեց անոր զաւակաց ու պարագայից։

Գրիգոր էֆ. Զօհրաբ խիստ զգածուած էր իր հօր մահուընէն և հանդէսին սկիզբէն մինչև վերջը դառնապէս կարտասուէր։

Ժամերգութենէն յետոյ, դագաղը ընկերակցութեամբ բազմաթիւ ազգականաց և բարեկամաց, առաջնորդուեցաւ Շիշլիի ազգ. գերեզմանատունը, ուր հանգուցեալն ամփոփուեցաւ իրենց գերդաստանին յատուկ շիրիմին մէջ։

ԿՏԱԿ ՄԸ

Մեր Իզմիրի թղթակիցը կը գրէ.

Քաղքիս մէջ Հայազգի հարուստ և ամուրի օրիորդ մը որը ի հօրէ և ի մօրէ թէրդա Շահում, որ ամէն բարեգործական ընկերութեանց և ազգատներուն առատաձեռնութեամբ կ'օգնէր, քանի մը տարիներէ ի վեր անդարմանելի հիւանդութեամբ տառապելով հանգեաւ ի Տէր։

Հանգուցեալ աղնիւ օրիորդը, իւր մահուընէ ամիսներ առաջ, ինքնաբերաբար իր կոթակը պաշտօնապէս յանձնած էր՝ իր պատկանած Աւստրիոյ և Հունգարիոյ հիւպատոսարանին։ Ուրախութեամբ կը տեղեկանանք թէ սոյն կտակին մէջ հանգուցեալը իւր նախկին ազգականաց 1500 օսմ. ոսկի թողէ պատ 200 օսմ. ոսկի նուիրած է ևս քաղքիս Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ ազգ. հիւանդանոցին, որուն գործադրութիւնը ի մօտոյ պիտի կատարուի Աւստրիոյ և Հունգարիոյ հիւպատոսարանի միջոցաւ։

Հանգուցեալ աղնիւ օրիորդը թէև իւր վերջի օրերուն կամք յայտնած էր, քաղքիս մօտ Քօրտէլիս գիւղի մէջ շինուելիք ազգ. դպրոցին 200 օսմ. ոսկի նուիրելու, սակայն վրայ հասնող զարհուրելի ժառանգորդաց սպառնալիքներէն վախնալով, ժամանակ չունեցաւ իւր այս վերջին փափաքը ևս գործադրելու։

Կըսուի թէ ժառանգորդաց թողած գումարը 4000 ոսկի է։

* * *

Էնկիւրիէն պատահական թղթակից մը Մայիս 13 թուականաւ կը գրէ մեզ.

Անցեալ շաբաթ, մայիս 6ին, քաղաքս հասաւ Էնկիւրիւի վիճակին նորընտիր Առաջ. Տեղապահ Գեր. Տ. Տաճատ Ծ. Վ. Ոսկանեան, երիտասարդութիւնը փութացած էր դիմաւորել զայն երկաթուղւոյ կայարանը՝ որ քաղաքէն կէս ժամու չափ հեռի է։ Պատրաստուած մասնաւոր կառքեր առաջնորդեցին Տեղպ. հայրը քաղաքին Ս. Նշան եկեղեցին, անցնելով փողոցներէ՝ որոնց երկու կողմերը լեցուած էին ամէն հասակէ ազգայիններ, որ ակնածութեամբ ընդունելէ վերջ հայր սուրբին ողջոյնները կը հետեւէին կառքերուն։ Լուսազարդ Տաճարին դրան մէջ Տաճատ վարդապետ աղօթելէ յետոյ յուզեալ՝ շեշտերով շնորհակալութիւն յայտնեց երկու սեռէ խուռն բազմութեան՝ իրեն ընծայուած խանդավառ ընդունելութեան համար, և յայտնեցուց թէ ինք պիտի չանայ արժանանալ այն բացառիկ պատիւին, եթէ, յանուն Աստուծոյ և յօգուտ ազգին, ժողովուրդ և ժողովական ուխտեն Ս. Սեղանին առջեւ ըլլալ մէկ սիրտ մէկ հոգի, ծառայելու համար բազմակարօտ վիճակին։ Այս խօսքերը շատ լաւ տպաւորութիւն ըրին ժողովրդին վրայ՝ որ, զղուած մինչեւ հիմա եղած թաղային ու անձնական վէճերէ, նոր սիրտ կառնէ, յուսալով որ նոր տեղապահին խօսքերը իրականութիւն պիտի գտնեն։

Յաջորդ օրը հետզհետէ փութացին այցելել Աւետարանական եղբայրներուն երէց, Պատ. Հայրապետ, Հռոմէական Հայոց Առաջնորդ Յովհաննէս եպիսկ. Յովհաննէսեան և Ցունաց Մետրապոլիտը. սիրալիր տեսակցութիւններ եղան։

Կիրակի, ժողովրդեան փափաքին համեմատ, Գեր. Տաճատ վարդապետ հանդիսաւոր Պատարագ մատոյց. կարգացուեցաւ Պատրիարքական Կոնդակը, ու յետոյ քարոզի սկսելով՝ որուն համար եկած էին քաղաքիս օտար քրիստոնեայ հասարակութենէն շատերը։ Հայր սուրբը ըսաւ թէ ինք եկած է Էնկիւրիւ միակ նպատակ ունենալով ժողովրդին օգտակար ըլլալ իր կրօնական ու կրթական գործերուն մէջ։

Կէս օրէ վերջ նորընտիր Տեղապահը պաշտօնական այցելութիւն տուաւ Բողոքականաց, Հայ Հռոմէականաց և Ցունաց հոգեւոր պետերուն. ամէն տեղ սիրալիր ընդունելութիւնք եղան։ ԱՑՑԵԼՈՒ ՄԸ

Ցախճապակիի գործարանին Նկարիչ Մ. Մարտիրոսի՝ Ե. կարգի Մէճիտիէ։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԴԸ.—Առջի իրիկուն ռումանական դեսպանատունը հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ՝ Ռումանիոյ գահաժառանգին վիճակը բաւական բարեփոխուած է։ Ժողովուրդը ամէն օր անհամբերութեամբ կսպասէ իշխանին ապաքինման։ Բժիշկները կը յուսան որ անմիջապէս պիտի դարմանեն։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.—Ռումանիոյ կարոլ թագաւորը Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին Ռումանական Ապող ականակուռ պատուանշանը տուած է։

ՍԱԱՏԻՏՏԻՆ ՓԱՇԱ, որոյ մահուանէն մայրաքաղաքս վերադառնալ ծանուցած էինք արդէն, Պոլիս հասաւ ու դիմաւորեցաւ, ուր դիմաւորեցաւ Դայժմ Շաքիր փաշայի հետ։

Մ. ԲԻԹՐԻՍՔՈ, ռումանական ընդ. հանուր հիւպատոսը, որ իր կնոջ հիւանդութեան պատճառաւ Պուքրէշ կանչուած էր, Պոլիս վերադարձաւ։

ՎՈԼՈՑԻ նախկին հիւպատոս Բեազիմ պէյ, նախընթաց օր Սէլանիկ մեկնեցաւ։

ԳԱՍԹԱՄՊՈԼԻ մէջ կուսակալ Բէֆիզ պէյի նախագահութեան տակ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ, որ բարենորոգմանց ծրագրին համեմատ պիտի կազմակերպէ տեղւոյն ոստիկան-զինուորները։

ՓՈԲԷՆՀԱԿԻ թերթի մը թղթակիցը Պիրէոնէն մայրաքաղաքս եկաւ։

ԿԱՑՍ. Իրատէ մը հրամայեց Կրետէի մէջ վիրաւորուած զօրաց ամսական 150 ղրուշ հանգստեան թոշակ յատկացնել։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ դեսպան Պառոն Սաուրմա Եէլչ, իւր աղջիկն և դեսպանատան պաշտօնեաներէն մի քանին նախընթաց օր Սկիւտար անցան և ձիով պտոյտ մը կատարեցին Զամլըճայի կողմը։

ՏՈՐԹ. ՀԷՖԻՄԵԱՆԻ տունը մտնող ոճրագործը, շնորհիւ Բերայի կառավարիչ Էնվէր պէյի ջանից, ձերբակալուեցաւ։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՈՅ ԱՐԿԱԾ.— Զորեքշաբթի գիշեր, զինուորական կառախումբ մը Սուգիլի կայարանին առջեւ բեռնակիր պարապ չոգեկառքի մը զարնուեցաւ։ Երկու մեքենավար սպաննուած, կառավարը, վեց պաշտօնեայ և հինգ զինուոր վիրաւորուած են։ Կառավարութիւնը քննութիւն բացած է։

ԴԻՍԿ.—Ոստիկանութիւնը նախընթացօր Ճիպալիի ծովեզերքը Եօրկի անունով յոյնի մը դիակը գտնելով քննութիւն կատարեց և տեղեկացաւ թէ խեղճ մարդը արկածի մը զոհ դացած է։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ Արթէ-ֆոնա չոգենաւն որ բռնուած էր Տարտանելի իշխանութեանց կողմէ, արտօնուած է իր ճամբան շարունակելու։

ՄԱՐՍԱՆԵՆԴ. — Իզմիտի չրչկաները մեծ թուով մաքսանենգներ երևան ելած են։ Տեղական կառավարութիւնը հարկ եղած միջոցները ձեռք առած է զանոնք ձերբակալելու համար։

ՀՈՒՆԶՔ. — Վերջերս Պանտրմայի և Պալըքէսէրի մէջ տեղացած անձրևներուն պատճառաւ կը յուսացուի թէ այս տարի հունձքերն արատ պիտի ըլլան։

ՎԻՐԱՒՈՐ զօրաց համար Սապահի մէկ ոսկինոց, 20 զուրուշնոց, 10 զուրուշնոց և 100 փարանոց թիւերն չորեքշաբթի օր 3000 զուրուշ հասոյթ արտադրեցին։

ԱՆԶՆԱՍՊԱՆ.— Անցեալ օր գրած էինք թէ Բերա, Այնէլի Զէշմէ, յոյն աղջիկ մը ինքզինքը հորը նետելով անձնասպան եղած է։

Քաթինա (այս է իր անունը) 24 տարեկան էր և հիանալի գեղեցկութիւն ունէր։ Ասոր համար շատ մը մարդոց ուշադրութիւնը գրաւած էր իրեն։ Մասնաւորապէս երիտասարդ մը սիրահարուած էր անոր և յաճախ այցելութիւն կուտար։ Անցեալ օր դարձեալ եկաւ և խնդրեց Քաթինայէն, որ իր հետ պտոյտի երթայ։ Որ և իցէ պատճառով մը Քաթինա մերժեց։

Երիտասարդը բարկացած ըսաւ թէ տունը կենալուն պատճառը անչուշտ ուրիշ բան չէր բայց եթէ մէկու մը կսպասէր ու ապա մեկնեցաւ։

Այն ատեն Քաթինա յուսահատած որոշեց վերջ տալ իր կեանքին և իսկոյն դնաց նետուեցաւ տան հորը։

ՇԱՆԹԱՐԳԵԼ

ԵԼԷԿՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ

եւ ուրիշ ամեն տեսակ ելեկտրական գործիք

ԱՆՕՐԻՆԱԿ ԱԺԱՆ

Ընտիր ապրանք, խնամեալ աշխատութիւն

1890ին ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՏՈՒՆ

Ս. Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ ԵՂԲԱՐԲ

ՅԱՆԶՆԱՌՈՒ—ԵԼԵԿՏՐԱԳԷՏՔ

ՀԱՏՔԱՑԻԶՔ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

14 եւ 19, Զիվէր Պէյ խան, 14 եւ 19

Քիւրէֆիլէր — Կալաթա

ԾԱՂԿԱՔԱՂ

ՆՈՐ ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ ԱՇԽԱՐՀԻԿ ԼԵԶՈՒԻ

ԱՐՔԱՆԻ ԵՒ ՕՏԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բազմաթիւ և բազմատեսակ հաւաքածուներ կան՝ այլ և այլ դասարաններու գործածութեան համար։ Մանաւանդ այդ ամէնուն մէջ իր մասնաւոր տեղը պիտի գրաւէ այն հանգամանքներով որ այս զբաղքին յատուկ են։ Միօրինակ պարզ-աշխարհաբար լեզու, ընտիր, չինիչ հատուածներ որոնք աչակերտին միտքը չեն ընդարմացներ, ոչ ալ սիրտը կընկճեն։ Նշանակելի են մանաւանդ նոր ու անտիպ ոտանաւորները որոնք թ'սկսեալ պարզ ու սիրուն, մանկական ու հրապուրիչ են, այնպէս որ հաճոյքով միայն պիտի կարդացուին ու սրտանանուին։ Ի մի բան, այս գիրքը ինքանք նկատել միջին կարգերու համար են յաջողուած դասագրքերէ մին։ Դարձեան Դորձակալութեան 17րդ հրատարակութիւնն է այս, և կը գտնուի գրավաճառաց քով։ 8—10

ԳԻՆ 4 ԴԱՀ.

ԻՄԲԷՐԻԱԼ ԷՆՍԻՐԱՆՍ անուն հրը դեհի անդղիական ապահովագրական ընկերութեան գործակալ, Մ. Բլիֆթօն, պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ իւր գրասենեակը փոխադրած է ի Պէրէքէթ խան երկրորդ յարթիւ 13 և 14. 145 12—15

Տր. Ա. Քարաֆօշ

Մասնագէտ ծնդամիզական, գաղիական եւ մորթային ախտերու

Ամեն օր խորհրդակցութիւն ժամը 5—11 Բերա Մեծ փողոց Պոնմարշէի դիմաց 367 թիւ, իւր հաստատած եւրոպական թարմանատան մէջ։

Ամեն ջանք ի գործ կը դրուի հականեխական ազդու միջոցներուն համար։

Որով հիմնապէս կը բուժէ հին և նոր ջերմամիզութիւնները կարճ ժամանակի մէջ նաեւ գաղիական ախտերը. նոր ամսոր գործիքներով կը բանայ միզանցքի անձկութիւնները և նոր մեթոտով կը թարմանէ ծննդամիզական ամեն տեսակ ախտերը։

ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Տոքթ. Նիքոլաիտիս կը ծանուցանէ որ, ծննդական գործարաններու ընդհանուր հիւանդութիւնները և մասնաւորաբար թէ հին և թէ նոր սկսած գաղղիական ախտն ու շերմամիզութիւնը (պէլ սոզուգլուղը) 5-6 օրուան մէջ կատարելապէս կը բժշկէ, առանց բնաւ ցաւ զգացնելու. իր դարմանած հիւանդները այլեւս բնաւ ենթակայ չեն ըլլար ոչ միզանցքի նեղուածքի, ոչ բրօսթաթի և ոչ ալ շերմամիզութեան. կասկածողները կրնան բժշկուելէ վերջ վճարել այցագիները։

Կը գտնուի ամէն օր ժամը չորսէն տասը Ղալաթիա կամուրջին գլուխը Սրվաճիօղլու խանին կից 5 թիւ դարմանատունը։

(Թիւ 4)

ԲԱԶԼ

ՄԵԾ ՀԱՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏ

ԵՒ ԶԱՓՈՒ ՎՐԱՑ ՀԱՆԴԵՐՁԻՑ

Կ. Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, Ապուտ էֆէնտի Եէնի Զարշը, Թիւ 5, 6

Վաճառատունս պատիւ ունի ծանուցանել ազնիւ Հասարակութեան թէ՝ ի վիճակի է հայթայթել անմրցելի գներով թէ պատրաստ և թէ չափու վրայ հանդերձեղէնք։ Տնօրէնութիւնն՝ սերտ յարաբերութեան մէջ լինելով Ֆրանսայի ամենէն լաւ գործարանաց հետ, կարողացած է ի ձեռին ունենալ ազնիւ չուխայներու ստուար քանակութիւն մը որ հրապարակի վրայ ծախուած պատրաստ հանդերձեղէններու ցաւալի վիճակն և սղութիւնն իսկոյն կը պարզէ լաւ դիտողին։ Գերման-Աւստրիական կեղծ պատրաստութիւններէ խորշած, միայն զուտ բուրդ Ֆրանսական, Անգլիական և Պէլճիական լաւ ապրանքներ տեբական ընտիր գործաւորութեամբ պատրաստել և ամենայն գներով ծախել, այս եղած է վաճառատան նշանաբանն։ Հրապարակէն չուխայ գնելով, պատրաստ զգեստ ծախելու ճգնող վաճառատուններն այցելելէ առաջ, կը խնդրուի անգամ մը դիմել մեր վաճառատուններն ալ։

Վերջին գին. Թիւը 2 դրշ.

540 59—100

ՍԳՈՂԻ ՄՕՌԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Եըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայք Սգող եւ Պուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող եմ փորձեր ընել, այլ համամայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը այտարարեմ որ մեր Մօրիս ձկան իւղն իր այս վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուելի, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի ուսցուցած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատաստութեան մէջ։ ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԵՆԻ ՓԱՇԱ

Բժիշկ Վեր. Սուլթանի

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

ՖԻՆԻՔՍ

Հիմնեալ Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար առաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլիական ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասներուն համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոց, որ ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասները։

Հ. ՈՍԻԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ.Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու եզերաց, Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը Վիթալիս խան, դետնայարկ թիւ 1։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ եւ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Գումարք 14,500,000
Պահեստի դրամ	» 21,173,000
Ցարդեան հասոյթ	» 44,820,000

Ընկերութիւնս փոխադարձ ծրագեհաւորութեամբ կ'ապահովագրուին մթնարանոցներ և բանալիներ և ասոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ եթէ սակաւ ոչ՝ ամենայն

572 Լիազօր Ներկայացուցիչ Գ. Պ

ԳԱՒԱՌԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գարա, Առանձնատան թիւ. 12, 13, 14

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ. ԲԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆՔ

Տնօրէնութիւն յ'Եւրոպա

Փարիզ, 16, Պուլվար տէ գ'Իթալիէն. 1,3, իր Լը Բելթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ

1845ին հիմնուելէն ի վեր

Ապահովագրութիւններու վճար. 1 Մէջ—	123,000000
1895ի դրութեամբ	
Ապահովագրեալներու վճարուած	87,000000
Հասոյթ	196,000000
Նոր ապահովագրութիւնք	661,000000
1896 յունուար 1	
Աւանդ եւ անշարժ կալ. յ'Եւրոպա	40,000000
Ցաւելեալ դրամագլուխ	121,000000
Արդի ապահովագրութիւնք 1 Մէջ—	141,000000

Տէրերէն ապահովէր

Շահաբաժիններու բարձրամբ և ապահովագներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու։

Պայմանագրութեան նոր եղանակ

սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։

ԱՒԱՆԴ ՎԵՐԱՊԱՀՈՎՄԻ ի մասին ընակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

188 Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ եւ ԸՆԿ.

Վայվոտա փ՝ ոց, Վիթալիս խան, Ղալաթիա

EMULSION SCOTT

(ԹԱՐԹԻՒ ՕՀԱԼԵՐԷՆ)

ԾԱՐԻՐ ԶՕՐԵՆ ԱՌՈՒՑ ԻՒՂ.

[illegible]

Պարզապէս չասի ախորժակաշէտ,

[illegible] բոլոր յատկութիւններն [illegible]

[illegible] յատկութիւններն ալ ունի

[illegible] Թարախոտը

[illegible] անարիւնութիւնը

[illegible] խոցերը

[illegible] Հաղը, ցրտաւութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճոզաւորութիւնը

Հրաշալիօրէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, գեղեցիկ է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանի դայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատար՝ ի Ն. Պոլիս, ՀԱՄՄԻՐ եւ ՀԱՒԻՐԻ

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 12 24 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Դշ. 13,25 Ակերմանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով

Դշ. 14 26 Մուրհանդակ զէպի Փորթ-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Դշ. 14,26 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Դշ. 15 27 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Դշ. 15,28 Աղեքսանդրիոյ Սորհանդակ, հան Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ. — Մայիս 3 25, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն զէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիոլի, Կէյրուն, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ զացող շոգենաւին 56

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիվրբոլ, Պորտսայտ, Մէլբուրնէ և Սիդնէ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Գոթենիտ	4501
Եղրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Մերվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Ազաս	2393
Բաւոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Մէլֆասնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Ցինիա	4557	Թրինիատա	1899
Ալէբրա	2143	Մորոգգո	1855
Բէտար	1876	Քամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուբանիա	12950
Դապլոնիա	4845		

Դիմել առ Թոմաս Զ. Ճոլի գործակատար

Thomas C. Joly

Ալիքսանտրա խան, թիւ 401

Ղալաթիա 571

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՑ ԱԿՆ և ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ ՕՐ ԸՆԿ

Մարսիլիայի և Պարսկաստանի ծովեզերեայ կոնոնաւորական բանով

Առ-Վենի շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի յունիս 1ին (Ք. Տ.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք

Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար

ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ

575 Մանկանց փողոց Թ. 10

ՖԻՈՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Որ ի դէպ երկու անգամ կը բռնէ Լիվրբուլ և Սէրեալէց դէպ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Գոթենիտ	4501
Եղրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Մերվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Ազաս	2393
Բաւոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Մէլֆասնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Ցինիա	4557	Թրինիատա	1899
Ալէբրա	2143	Մորոգգո	1855
Բէտար	1876	Քամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուբանիա	12950
Դապլոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակատար

Thomas C. Joly

Ալիքսանտրա խան, թիւ 401

Ղալաթիա 571

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլ և Արեւելեայ ծովեզերեայ շոգենաւեր

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Վիրգորիան	10500	Ֆլավիան	3500
Առմենիան	10500	Էթիոպիան	3500
Բէսորիան	10500	Արբոժ.րն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արասիան	3500
Գոլոմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճորճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Գոսդոնիան	8000	Ալգաշիրն	2500
Ֆիրմինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինեա	900
Վալմնիան	3700	Օբորդ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպոն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը դրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմեն առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԷՆ

Մէհմէտ Ալի փաշա խան, թիւ 1

Ղալաթիա

Արտօնատէր Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

(Բաց ի ՀԷՐՔԷ օրերէն) Եւրոպական Եղերէն

Կամուրջ ԷՄՈՒՂՋԷՆԱՍԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒՆ

ժ. Վ.		Թ.
11	5 Ր. Ա.Դվ. ենմ. Մզպ. Պէօյթ.Թրպ. ենք. Գօյճ. Ր.Հիսար պիտի հաղորդակցի	39
12	25 ենմ. Մէզ. Պէօյ.Քիրէճ-Թրպ. ենք. ՍՔՆ. Մրկ. Ր. Հիսար պիտի հաղորդակցի	40
1	30 ենմ. Մզպ. Պէօր. Թրպ.ենք. (ենք. պիտի հաղորդակցի) Պէշիկ.	45
1	— ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Պէյր.Բշ. պահ. Զպզ.Գնլ Ա, Հսր. Գնտ. Վնք. (Վնք. հաղորդակցելով Ուր-ները Զնկ- Պէյլ- Գզկ- Պէշիքթաշ	43
2	30 ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Բշ, պահ. Ա.Հ. Գանտ. Պէշ. (Ա. Հ. պիտի հաղորդակցի Ուր.ները 2 40ին Վնք.Զէնկ.Պէյլ. Գուզկուսնուկ)	44
2	50 Ր. Ա. Դվ. ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.ենք.ՍՔՆ. Մրկ. Գօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Պշք. (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի Ուր-բաթները Արն. Գրչ. Օրթ. Պ.շ.	38
4	15 ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Խաթ. Մրկ. Պօյ. Ր. Հիս. Պէպ.Պշք. (Պէպ պիտի հաղորդակցի ուրբաթները Արն. Գրչ. Օրթ.	40
5	45 ենմ. Մզպ. Պէօյր. Թարպ. Պէյզ. Ենք.ՍՔՆ.Գանլ. Գօյճ. Ր.Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պէշ.	20
6	45 ենմ.Մէզ.Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. ենք. Մրկ.Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Պէյլ.Օրթ (Պէյզօզ Զիր-զար շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	19
8	15 Ա.Ր. Դվ. ենմ. Մզպ.Պէօյ. Թրպ.ենք.ՍՔՆ. Գօյ.Ր. Հիս,Պէպ. Արն. Գրչ.Օրթ. Պէշկ.	43
10	15 ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. ենք. Մրկ.Ր.Հ. Պէպ.Արն. (ր.ա.Պշք. ուր.ները Պէյզ.	33

Ա. Հ ուրբաթ երեկոնները ժամը 11ին Մզպ.Լն շոգենաւ մը ելնելով Պէյզ.Թաբ.ենք.Մրկ.Ր.Հիս. Պէպ.Արն.Օրթ.Պէշիք. հանդիպելով կամուրջ պիտի իջնայ.

ԵՆԷՊԷՔԷՆ Կամուրջ ԷՄՈՒՂՋԷՆԱՍ

11	15 ենք.ՍՔՆ.Մրկ.Գօյճ. Ր.Հ. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ.Պշք.	37
2	— ենք.ՍՔՆ.Մրկ.Գօյճ.Ր.Հ.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշք.	18

Պէպէքէն Կամուրջ ԷՄՈՒՂՋԷՆԱՍ

11	5 Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշք	19
11	40 Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշք.	45
12	15 Ր.Հ.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշ.	20
1	5 Ր. Հիս • Պէպ • Արն • Գրչ • Օրթ • Պէշ •	19
1	40 Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ Պշք.	39
2	30 Պէպ. Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ.	18
3	15 Պէպ.Արն.Գչ.ՕԹ.Պշք.	22
4	5 Պէպ. Արն. Գոր. Օրթ. Պէշ.բացի ուր.	18
4	40 Պէպ • Արն • Գուր • Օրթ • Պէշ •	39
5	15 Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշք.Գպշ.բացի ուր.է	38
10	25 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է	44

Ամէնան Եղերէն Կամուրջ ԷՄՈՒՂՋԷՆԱՍ

11	Գնտ-Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-	33
11	20 Պէյզ-Բշպ.Զպզ-Գանլ-Ա.Հիս- Գնտ- Վան. (Վանքբ- կը հաղորդակցի) Ուրբաթները Զնկ-Պէյլ-Գզկ-Պէշ.	44
11	50 Պէպ. Վնք- Զնկ- Պէյլ- Գզկ- Պշք- բացի Ուրբաթէ	38
1	30 Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գանլ, Ա. Հիս. Գնտ. Վնք. [Վնք. շոգ. պիտի հաղ • ուր-ները Զէնկ• Պէյլ• Գզկ. Պէշ.	43
12	50 Վան.Զէնկ.Պէյլ.Գուզ.Պէշ.Գապ.	33
12	20 Պէյզ. Բշպ. Ե՛ր.Գնլ. Գօյճ • Ր • Ա • Հիսար Գնտ • Արն • Վան • Զէն • Պէյլ-Գուզ-Պէշ-	22
3	15 Գզկ- Իսկ- բացի ուրբաթէ	42
1	20 Վնք. Զէնկ. Պէյլ։ Գզկ. Պէշ.	22
2	10 Վան• Զէնկ. Պէյլէրպ. Գուզկ. Պէշ. բացի ուրբաթէ	20
3	— Պէյզ • Բշպճ • Զպզ • Գնլճ • Ա • Հ • Գնտլ • Պշք • (Ա • Հ • պիտի հաղորդակցի) ուրբաթ օրերը Վնք Զէնկ. Պէյլպ • Գզկ • Պշք •	44
3	30 Ա • Հ • Գնտ, • Վնք • Զնկ • Պէյլպ • Գզկճ • Սկիւտ• բացի ուրբաթէ	43
4	30 Պէյզ.Բշպ.Զպզ.Գնլճ.Ա.Հս.Գնտ. (Վնք.էն կը հաղորդակցի) Ուրբաթները Զնկ.Պէյլ. Գուզ. Պշք.	37
5	15 Վնք.Զնկ.Պէյլ Գզկ. Պշք բացի Ուրբաթէ	45
7	15 Պէյք. Բշպ. Ենք.Զպզ.Գնլճ.Մրկ. Ր.Ա.Հս-Գնտլ- Պէպ.Արն.Վնք.Զնկ-Պէյլ-Օրթ.Գզկ-Պշք. հինգշաբթի օրերը Օրթ.Պշք. հանդիպելէ զատ Իսկիւտար ալ պիտի հանդիպի	22
9	— Պէօյր-Թրպ-Պէյզ-Բշպ.Զպզ.Գնլ.Ա.Հ.Գնտ. Վն. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ.	18
10	15 Պէյզ-ենք-Գնլճ-Ա-Հ-Զնկ-Պէյլպ.Պշք.	37
10	20 Ա.Հս.էն ուղ.կամուրջ ուր.օրերը 10 50ին	45
10	35 Գուզկ. (բացի Ուր.	42
11	— Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է	19
11	10 Վնք.էն » » » »	20

Ամէն ուրբաթ ժամը 10 40 ին Մզպ. շոգենաւ մը ելնելով կամուրջ պիտի իջնէ հանդիպելով Պէյօյ. Թար • Պէյզ • Բշպ • Զպզ • Գանլ • Ա.Հ • Գանտ-Վան. Զէնկ • Պէյլ • Գուզ • Իսկ •

(Բաց ի ՀԷՐՔԷ օրերէն) Կամուրջէն Եւրոպական Եղերէ+ Երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

12	45 Պշ.Օրթ- Արվ. Պէպ. Ր.Հիս.Միրկ.Գօյճ. Ենք-Թրպ. Պէյ. Մզպ. ենմ.ուրբ.Պէյզ-	44
2	30 Պշք,Օրթ,Գրչ.Արն,Պ պ,Ր,Հ,Մրկ,ենք,Թրպ, Պէյ,Մզպ,ենմ,	40
3	30 Գապ, Պշք. Գզկ- Օրթ. Պէյլ- Գուրչ. Զնկ- Արնվ.Գնտ-Ա-Ր-Հս-Գնլ- Միրկ- Ենք- Բշպ- Պէյզօզ Թրպ.Պէյ.Մէզ.ենմ.	19
4	— Պշք.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Գօյճ. ՍՔՆ. ենք.Թրպ.Պէյ.Մէզ.ենիմ։	20
5	— Գապ.Պշք.Գզկ,Պէյլ.Զնկ.Վնք.Արնվ,Գանտ. Ա.Ր.Հս.Գնլճ,Զուպուզ,Բշպ,Պէյզ.	22
6	— Գապ.Պշք.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ. ենք. Պէյզ.Թրպ.Պէյ.Մէզ.ենմ.Գզկ.ներ	43
7	— Պշք. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Արն.Գնտ. Ր.Հս. Գօյճ.Գնլ.ենք.Պէյք • Թրպ.Պէյ։	18
8	30 Պշք.Օրթ.Արնվ. Պէպ.Ր. Հիս.Միրկ.ենք. Թրպ. Պէյ• Մզպ. Եէնիմսճալէ	33
9	45 Պշ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ. Պէպէքէ եէնիմ, զացող շոգենաւ ի հետ պիտի հաղորդակցի ուրբաթ օրերը 9 25ին Ր.Հ • Միրկ • ենք. Թար • Պէյ • Մէզ •	44
10	5 Պշք.Պէպ. Ր.Հս. Գօյճ,Մրկ,ՍՔՆ,ենքԹրպ, Պյր.Մէս.ենմ.(ուրբաթ օրերըՕրթ.Արնվ)	40
10	55 Պէպ.Ր.Հս.Գօյճ.Միրկ.ՍՔՆ.ենք. Թրպ. Քիրէճ.Պէյր.Մէզ. ենիմ.	43
11	30 Ենք.Թրպ.Պէյ.Մէզ.ենիմ. (ենք.է Պէյզ. զացող շոգենաւին հետ հաղորդակցելով	45
11	40 Պէպ.Ր.Հիս.Գօյճ.Մրկ. ՍՔՆ ենք.	37

Կամուրջէն Պէպէք+ Երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

12	15 Ուղղակի Ր • Հիսար բացի ուրբաթէ	19
1	Ուղղակի Պէպէք	39
2	30 » »	22
3	30 Ուղղակի Պէպէք բացի ուրբաթները	18
4	5 Ուղղակի Պէպէք	39
4	40 Ուղղակի Պէպէք բացի ուրբաթները	38
10	35 Պշք.Օր.Գրչ.Արն.Պէպ. Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գօյճ. Գնլ.ենք. Բշպ. Պէյզ. բացի Ուր.	22
11	15 Գապ.Պշք.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ. Ր.Հ. Գօյճ. ենք.	18
11	45 Պշք.Օրթ.Գրչ.Արն. Գնտ-Ա- Հս.	19
12	15 Պշք.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպէք.	33

Կամուրջէն Ամէնան Եղերէ+ Երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

12	50 Ուղղակի Գանտիլի	33
1	— Պշք • Գզկ • Պէյլ • Զնկ • Վնք.Գնտ • Ա.Հիս. Գնլ • Զպզ • Բշպ • Պէյզ • Մզպ.Գավազներ	38
1	20 Պէշիք,Օրթ.Պէյլ-Զէնկ.Վնք. բացի ուրբ •	20
2	50 Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Վնք.Գնտլ.Ա.Հ. Գնլճ. Զպզ• Բշպ. Պէյզօզ	40
2	50 Ուղղակի Ա.Հիս. բացի ուրբաթէ	33
4	25 Պշք•Օրթ•Պէյլ•Զնկ•Վնք• բացի ուր•է	45
8	45 Պշք•Գզկ•Պէյլ•Զնկ•Վնք•Գնտ•Ա.Հիս Գնլճ. Զպզ.Բշպ-Պէյզ. ուրբ. Մզպ.	37
9	30 Պշք•Գզկ•Պէյլ• Զէնկ• Վանք• Գնտ. Ա.Հ. Ուրբ• օրերը 20 վարկեան վերջը	45
10	15 Իս, Գուզկ• (բացի ուրբաթէ)	42
10	20 Պէշք• Գնտ• Ա.Հս•Գնլ• Զպզ•Բշպ• Պէյզ• Մէզ• Ր.Ա• Գավազներ	39
10	30 Պշք• Պէյլ• Զէնկ• Վնիք• Ուրբ• օրերը 20 վարկեան վերջը Գպ.Գզկ. Գնտ. Ա.Ր.Հս• Գօյճ.Գնլճ.ենք.Բշպ-Պէյզ•	20
10	40 Իսկտ.Գզկ. (բացի ուրբաթէ)	41
11	— Պէշ•Գզկ•Պէյպլ• Զնկ.Վանք.Պէպէք բացի ուրբաթէ	39
11	20 Գնտ.Ա.Հս•Գնլ• Զպզ•Բշպ• Պէյ• ուրբաթ օրերը Գուզկուսնուզ	44
12	— Պէշ • Գուզկ • Պէյլ • Զէն • Վան • Արնվ•	20